

JAARVERSLAG 2021

Stichting Studio Assisië

STUDIO
ASSISIË

KUNST ALS
KATALYSATOR

0 | Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Activiteiten	4
	2.1 Speels Collectief	4
	2.2 Common Ground	6
	2.3 ROOT	15
	2.4 Nabij	17
	2.5 Zwermers	19
	2.6 Onderwijs	19
3	Samenwerking	21
	3.1 Prisma	21
	3.2 Ateliers Tilburg	21
4	Bestuur en organisatie	22
	4.1 Bestuur	22
	4.2 Team	23
5	Media	24
6	Financiën	26

1 | Inleiding

Missie Studio Assisië

Studio Assisië is in 2018 opgericht om vanuit de kunsten bij te dragen aan de ontwikkeling van Landpark Assisië, een gebied van 67 hectare precies tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch. Doelstelling van Studio Assisië is conform oprichtingsakte: 'het initiëren, stimuleren, bevorderen en tot stand brengen van culturele en artistieke activiteiten op en rond Landpark Assisië'.

Landpark Assisië

Op Landpark Assisië wordt sinds 1904 zorg geboden aan mensen met een verstandelijke beperking. Anno 2021 wonen er circa 230 mensen die worden begeleid door Prisma, eigenaar en hoofdgebruiker van het terrein. Om de leefbaarheid voor cliënten te bevorderen en het gebruik van het omvangrijke terrein in de toekomst betaalbaar te houden, streeft Prisma ernaar nieuwe functies en voorzieningen aan het gebied toe te voegen. Zo kan het zorgterrein zich ontwikkelen tot een openbaar gebied waar bewoners en bezoekers een gevarieerd aanbod vinden. Cultuur kan in deze transformatie doel én middel zijn.

Samenvatting 2021

Studio Assisië heeft in 2021 flinke stappen kunnen zetten met de programmering op het landpark. Common Ground werd afgerond, Nabij werd als nieuw project opgestart en de activiteiten van Speels Collectief kregen een enorme boost. Diverse studentenprojecten versterkten de banden met het onderwijs. Ook waardevolle nieuwe contacten ontstonden, zoals met Ateliers Tilburg.

Ambitie 2022-2024

De activiteiten en samenwerkingen dragen bij aan de ambitie die Studio Assisië heeft: op Landpark Assisië een broedplaats en werkplaats realiseren voor geëngageerde, professionele kunst. Het culturele programma sluit daarmee aan bij de het sociaal engagement en de pioniersgeest van de broeders penitenten die het landpark hebben gevormd. Hun werk was gericht op maatschappelijke innovatie, het culturele programma is dat ook.

Toegewerkt wordt naar een situatie waarin makers op het landpark kunnen wonen, werken en presenteren, waar bewoners meewerken of deelnemen en waar bezoekers een gevarieerd aanbod vinden. Al deze activiteiten bieden ruimte voor overlap en kruisbestuiving. De inzet is hoog: we gaan voor een programma dat zich door uitgesproken keuzes niet alleen lokaal of regionaal, maar ook landelijk onderscheidt. Graag tot ziens op Landpark Assisië!

Saskia van de Wiel, directeur

2 | Activiteiten

2.1 Speels Collectief

Speels Collectief wordt geleid door Sanne Arbouw en Merel van Lieshout. Zij stellen hun theatergezelschappen zo divers mogelijk samen om een zo breed mogelijk palet aan perspectieven te tonen. Door deze perspectieven naast elkaar te plaatsen, bevragen zij de norm. Tegelijkertijd willen ze voor performers de mogelijkheden vergroten om deel te nemen aan de culturele wereld.

Speels Collectief bevraagt kritisch wie onderdeel mag uitmaken van een artistiek product en wie niet. Het ensemble gaat uit van ieders individuele mogelijkheden en onmogelijkheden en maakt van daaruit theater. Mensen die niet of weinig gerepresenteerd worden krijgen een podium. Daardoor verandert de beeldvorming, ook over actuele thematiek als inclusiviteit en participatie.

Theaterworkshops

Speels Collectief is sinds 2018 actief op Landpark Assisië. In 2018-2019 en 2020-2021 verzorgden zij reeksen open theaterworkshops in de Franciscus Kapel op het landpark. Hieraan kon iedereen deelnemen. In 2021 rondt Speels Collectief de tweede reeks workshops af. Vanwege de beperkingen als gevolg van Covid-19 gebeurt dat deels in aangepaste vorm. Waar niet samengekomen kan worden, worden video's met theateroefeningen opgenomen. Deze worden uitgezonden via LandparkTV en zijn zo te zien voor alle bewoners.

Community en company

Eind 2020 zijn met Prisma gesprekken gestart over de beste vorm voor een vervolg. Op basis hiervan wordt in januari 2021 een subsidieaanvraag gedaan bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. De inzet: in tussen 2021 en 2023 bouwen aan zowel een 'community' als een 'company'. Onder de community worden laagdrempelige theatergroepen verstaan die open zijn voor iedereen. De company is een niet-normatief samengesteld theatergezelschap dat professionele voorstellingen gaat ontwikkelen, waarmee ook getoerd gaat worden. In juni wordt de aanvraag gehonoreerd.

Ter voorbereiding op de start van de community ontwikkelt Speels Collectief in de zomer van 2021 de korte voorstelling *Ik zie, ik zie wat jij niet*. Spelers zijn een bewoner van het landpark evenals een danseres en een violist, beide student aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten. De voorstelling over afstand en nabijheid wordt acht keer gespeeld in tuinen en binnenplaatsen van woonlocaties op Landpark Assisië, met als doel bewoners kennis te laten maken met theater en uit te nodigen lid te worden van de community.

Dankzij enthousiaste reacties kan in oktober de eerste communitygroep van start gaan. Deze bestaat uit 14 spelers uit Biezenmortel, Tilburg en omgeving. De danstheaterlessen worden verzorgd in samenwerking met stagiaires dans en theater van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten. In november 2021 start Speels Collectief met de voorbereiding van de eerste voorstelling van de company. Het gezelschap dat hiertoe bijeen wordt gebracht, gaat in de loop van 2022 van start.

Beeld uit de voorstelling *Ik zie, ik zie wat jij niet*, 2021

2.2 Common Ground

In Common Ground vallen gebiedsontwikkeling, innovatieve landschapsinrichting en kunst samen. Studio Assisië, Prisma en Greenport Midden-Brabant, een coöperatie van boomkwekers en plantentelers rondom Landpark Assisië, ontwikkelen in partnerschap vier kunstprojecten die een bijdrage leveren aan Landpark Assisië als proeftuin en showcase voor het landschap van de toekomst.

Al in 2019 is opdracht gegeven aan kunstenaars en ontwerpers om een concept in te dienen. Maartje Dros & Eric Klarenbeek, Lobke Meekes, Observatorium en Neeltje ten Westenend werkten hierop ieder een schetsontwerp uit dat kunst, gebiedsontwikkeling en innovatieve landschapsinrichting hand in hand liet gaan. In 2020 en 2021 hebben de kunstenaars en ontwerpers hun voorstellen stapsgewijs uitgewerkt.

Publieksmomenten

De resultaten zijn gepresenteerd tijdens de Landschapstriënnale in april, en tijdens een eindpresentatie in september 2021. De Landschapstriënnale vond grotendeels online plaats. Toch zijn er allerlei manieren gevonden om bij dit evenement aan te sluiten.

Zo is er in het voorjaar een audiotour ontwikkeld waarmee individuele bezoekers over het landpark werden geleid. Zij konden hierin verhalen van het landpark beluisteren die door Neeltje ten Westenend waren samengebracht. Ook de overige drie kunstprojecten, die op dat moment nog volop in ontwikkeling waren, werden hierin gepresenteerd. De audiotour is samengesteld door geluidskunstenaars Willem-Sjoerd van Vliet en Stijn Verhoeff en is te beluisteren geweest van april tot juli 2021. Meer dan 500 mensen hebben hiervan gebruik gemaakt.

De Landschapstriënnale bestond uit tien living labs, verspreid over het Van Gogh National Park in Midden-Brabant. Bij twee living labs kreeg Common Ground een plaats in het programma. Zo werd de audiotour gepresenteerd, werd deze opgenomen in een speciale fietsroute, kreeg het studentenproject bij Common Ground een podium en belichtte een documentaire Landpark Assisië.

Op 27 september vond een publieksmoment plaats waarin de prototypes van de vier kunstprojecten met het publiek werden gedeeld. Aanwezigen woonden een inleiding en drie korte projectpresentaties bij, waarna ze aanschoven bij een verdiepende bijeenkomst rond één van de kunstprojecten. De eindpresentatie werd bezocht door medewerkers Prisma, natuurorganisaties, kunstorganisaties en het waterschap, geïnteresseerden in landschapskunst en bewoners van het landpark.

De eindpresentatie betekende niet het einde van de vier kunstprojecten. Voor alle vier worden mogelijkheden gezien deze na afloop van dit traject te vervolgen. De komende tijd onderzoeken we op welke manier en in welke vorm dat het beste kan gebeuren.

Common Ground werd mede mogelijk gemaakt door de Impulsgelden van Provincie Noord-Brabant, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, BNG Cultuurfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant, Prisma en Greenport Midden-Brabant.

Hieronder een korte weergave van de vier kunstprojecten:

Neeltje ten Westenend: verhalen als knooppunt

Neeltje ten Westenend en ontwerper geografe Isis Boot hebben een onderzoek opgezet naar de looproutes en patronen op het landpark. Hiermee willen zij de identiteit van de te pakken krijgen. Zij volgen bewoners, leren routines en knooppunten kennen en brengen deze in kaart.

Op basis van de bevindingen voeren zij enkele interventies uit. Zo brengen zij met een robotgestuurd wagentje een tijdelijk voetbalveld aan op een van de grasvelden. Tijdens de Landschapstriënnale brengen zij krijtlijnen aan op de bestrating. Volg je deze lijnen, dan treed je letterlijk in de voetsporen van een ander. Tijdens de eindpresentatie organiseren Neeltje en Isis een wandeling met verhalen en presenteren zij een tentoonstelling van foto's die gedurende het onderzoek zijn gemaakt.

Neeltje en Isis ambiëren een vervolg dat dit proces van steeds opnieuw ingrijpen en beter leren kennen voortzet en stapsgewijs een netwerk aan routes oplevert. Elke wandelroute ontstaat uit een proces van uitwisseling en voegt een ander perspectief toe aan het geheel.

Wandelroute Neeltje ten Westenend

Aanbrengen van het tijdelijke voetbalveld

Expositie foto's Neeltje ten Westenend

Lobke Meekes: betekenisvolle bomen

Al meer dan honderd jaar wordt op Landpark Assisië zorg, bescherming en onderdak geboden. De Broeders Penitenten schiepen daarvoor een wereld in het klein. Hoe weeg je daarbij de waarden en belangen van eenieder? Lobke Meekes stelt deze vraag in haar project *Eenwoud*. Ze gebruikt hierin het bos als metafoor voor de samenleving.

Met *Eenwoud* wil Lobke op Landpark Assisië een oersterk bos creëren. Daarvoor gaat ze op zoek naar zaden van bomen die van bijzondere betekenis zijn voor mensen. De kiemen van deze zaden groeien uit tot bos. Door de bomen van jongs af aan samen op te laten groeien kunnen hun wortelstelsels zich goed vertakken, wat ze een betere kans geeft om als groep sterk en oud te worden.

Voor het verzamelen van zaden doet Lobke een oproep. Deze levert zo'n 40 reacties op, afkomstig uit het hele land. De bijbehorende motivaties worden opgetekend. Drie voordragers delen hun verhaal voor de camera. Voor de overdracht van het zaad en de opname in *Eenwoud* ontwikkelt Lobke een ritueel. Zo groeit *Eenwoud* uit tot een netwerk van bomen, mensen én verhalen.

In 2021 worden in een kas op Landpark Assisië uit de zaden de eerste bomen opgekweekt. Hierbij betreft Lobke de vrijwilligers van de nabijgelegen moestuin. Sinds september 2021 staat een aantal nazaten in een 'kraamkamer' op het landpark, waar ze aansterken voordat ze hun wortels uitslaan op een permanente locatie. Ook de verhalen van de voordragers zijn op deze plek te beluisteren.

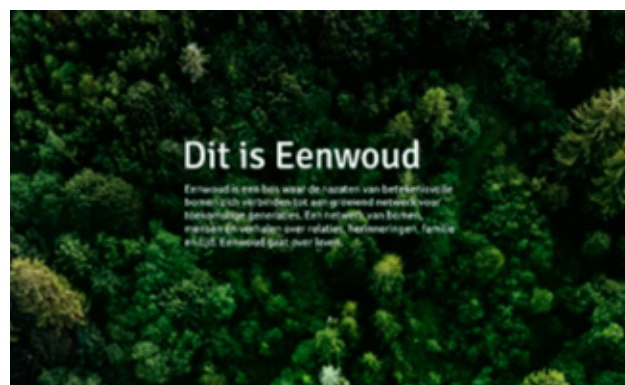
De komende jaren werkt Lobke de mogelijkheden uit voor een vaste plek voor *Eenwoud*. Uitgangspunt is dat het bos 1000 jaar de tijd krijgt om ongestoord te groeien. Tot die tijd is een virtuele boswandeling mogelijk op eenwoud.nl.

Kraamkamer *Eenwoud*

Eindpresentatie Lobke Meekes

Screenshots www.eenwoud.nl

Studio Klarenbeek & Dros: sociaal productieplatform

Mos is een echte alleskunner. Het gebruikt CO₂ voor zijn groei, geeft zuurstof af, reguleert de temperatuur en is bovendien een fijnstofvreter. Studio Klarenbeek & Dros ging op zoek naar manieren om mos te integreren in onze gebouwde omgeving.

Allereerst brengen zij samen met een bioloog in kaart welke mossen groeien op Landpark Assisië. Dit blijken veel voorkomende, inheemse soorten te zijn. Vervolgens ontwikkelen zij een plan om deze mossen te vermeerderen en daarbij verbinding te maken met de aanwezige zorgorganisatie.

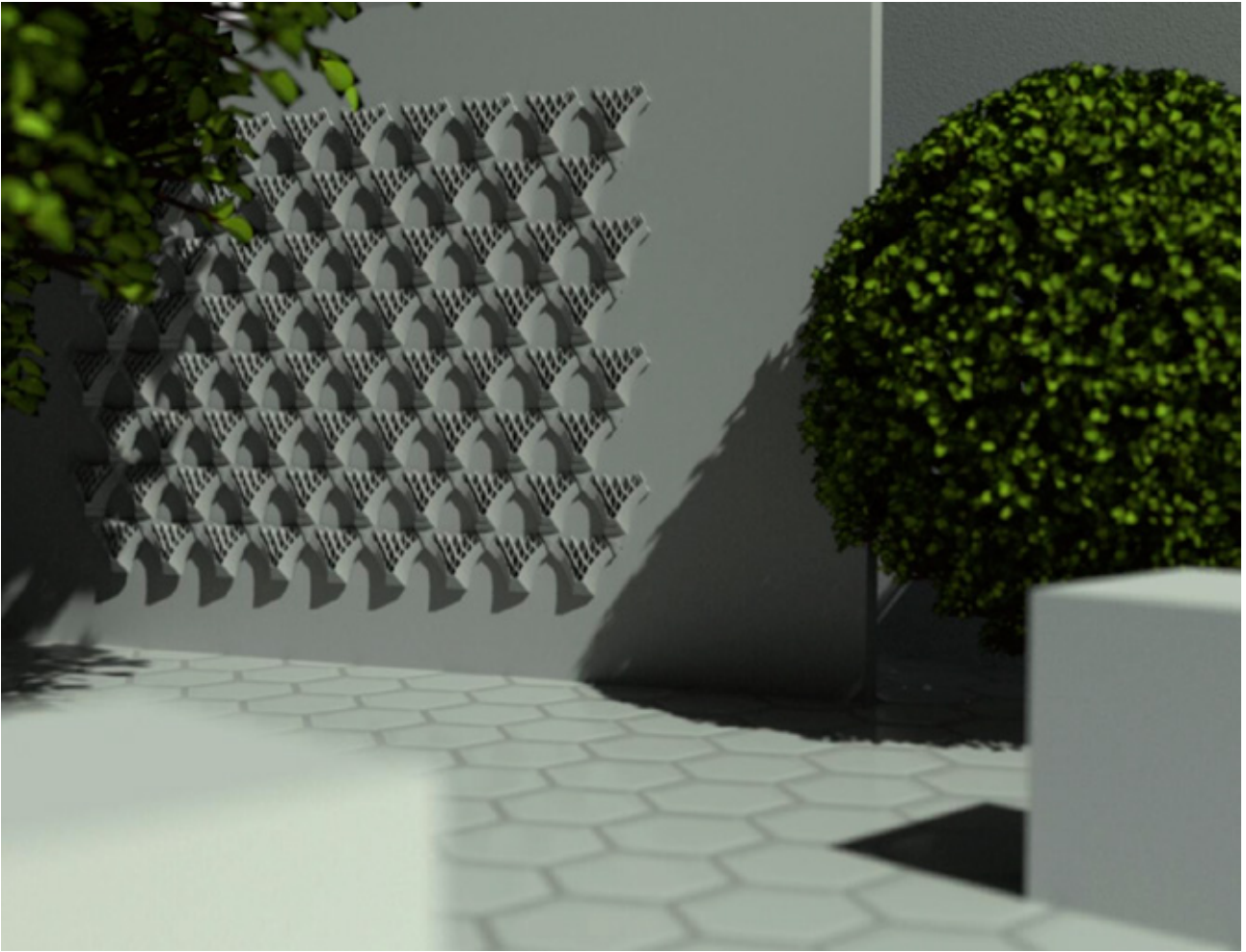
Moslokaal is een mooi voorbeeld van een sociaal productieplatform dat gebruik maakt van lokale grondstoffen én nieuwe technologie. Mos van het landpark dient als bron voor nieuwe producten. Studio Klarenbeek & Dros ontwikkelt schakelbare, 3D-geprinte elementen die een systeem vormen voor groene wanden en daken. In deze elementen kan mos groeien.

Bewoners van het landpark zijn zowel als producent als ontwikkelaar betrokken. In 2021 vindt in samenwerking met Prisma een test plaats waarbij cliënten van de dagbesteding betrokken zijn. Met hun input wordt *Moslokaal* stapsgewijs ontwikkeld tot productieplek en onderzoekscentrum. Zorg, ondernemerschap en innovatie vloeien in elkaar over.

Eindpresentatie *Moslokaal*

Visualisatie wandelementen *Moslokaal*

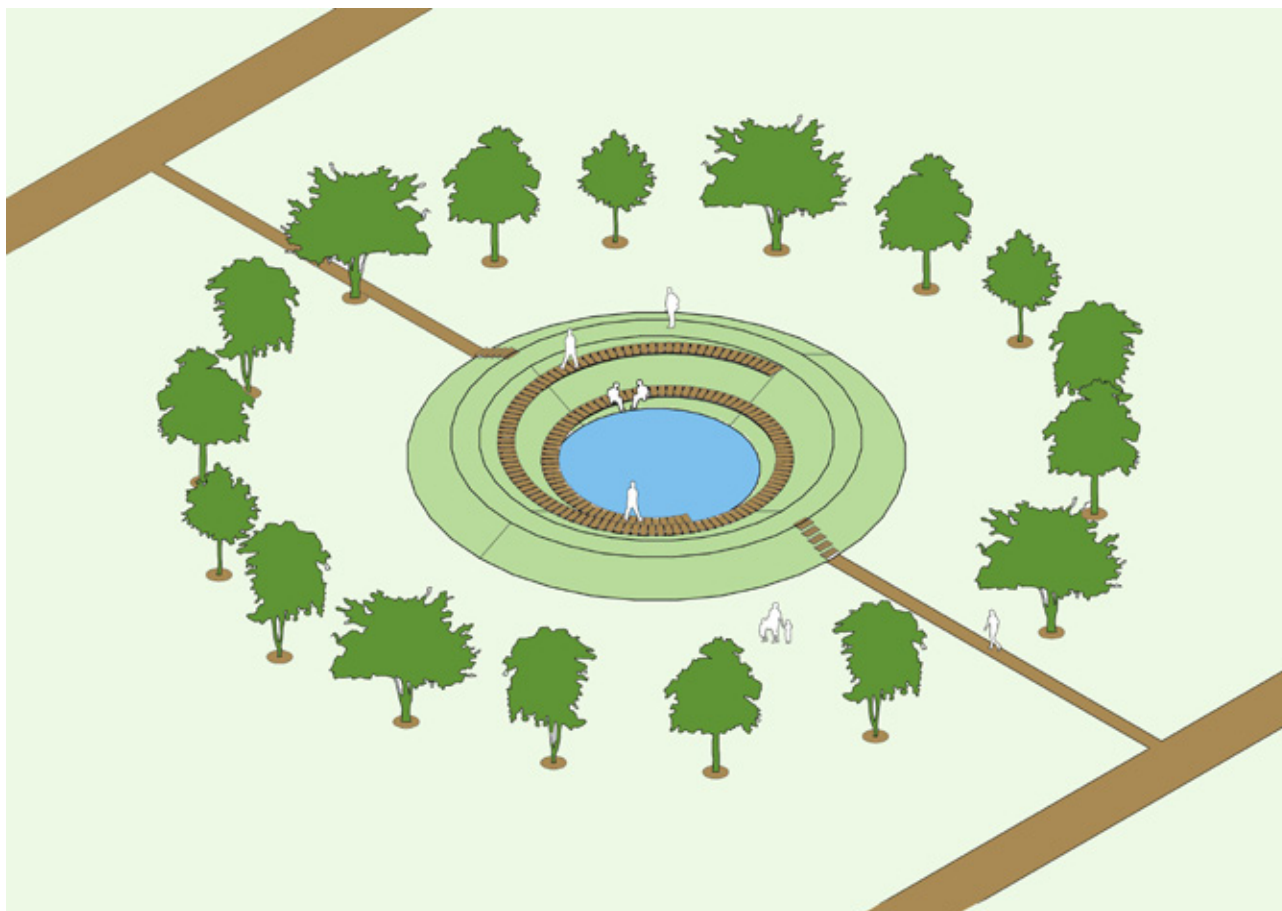
Prototypes *Moslokaal*

Observatorium: afdalen naar het grondwater

In het te ontwikkelen Natuurpark zijn de waterpartijen een effectief middel tegen overstroming en verdroging. Het gebied functioneert als een waterretentiegebied. Bij heftige neerslag kan het regenwater van het bebouwde deel van het landpark hier naartoe stromen en worden vastgehouden. In droge periodes kunnen de rondom het landpark gelegen boomkwekers van dit water gebruik maken. Het waterretentiegebied is als het ware een bank waar water in gestort en – als we dat goed doen – van opgenomen kan worden.

Observatorium ontwierp een landschappelijke ingreep die dit principe aanschouwelijk maakt. De Grondwaterbank is een komvormige diepte waarin je via een spiraalvormig pad naar het grondwaterpeil kunt afdalen. Zowel de natuur van de ondergrond als de grondwaterproblematiek worden zichtbaar en voelbaar gemaakt. Daarnaast dient het object als een ontmoetingsplek met zitgelegenheid waar je voor even de wereld verlaat.

Het ontwerp voor de Grondwaterbank is met MTD Landschapsarchitecten en aannemersbedrijf Gubbels BV uitgewerkt. In september 2021 is samen met stakeholders symbolisch de eerste spade in de grond gezet. In de zomer van 2022 zal de *Grondwaterbank* in het Natuurpark worden aangelegd.

Ontwerp *Grondwaterbank*

Eindpresentatie *Observatorium*

Eerste schop in de grond *Grondwaterbank*

2.3 ROOT

ROOT is een residency voor geëngageerde makers, gevestigd in de voormalige dokterswoning bij de entree van het park. Het initiatief wordt geleid door Lianne Meijers en Ilse Oostvogels. Kunstenaars worden geworven op basis van een jaarthema, dat steeds een maatschappelijk vraagstuk centraal stelt. Zij verblijven gedurende enkele weken tot maanden in ROOT om ter plekke een projectidee uit te werken.

In 2020 hebben Ilse en Lianne het landpark beter leren kennen en hun werkwijze ontwikkeld. Oktober 2021 vindt de officiële opening van ROOT plaats. Bij deze gelegenheid worden de projecten gepresenteerd van Charlotte van Winden en Juriaan Achthoven. Charlotte toont de video die zij op het landpark maakte. Deze belicht op humoristische wijze de verschillende aanwezige muzieksoorten. Juriaan Achthoven speelt een persoonlijke voorstelling over geweld en liefde. Deze ontwikkelde hij in de ROOT-repetitieruimte samen met een danseres en muzikant. De opening is goed bezocht door zowel mensen van het landpark als kunstliefhebbers uit de regio.

Eind oktober vindt de eerste editie van VOKU plaats: een volkskeuken in ROOT. Aan lange tafels wordt samen gegeten, waarna een van de residenten zijn project presenteert. Deze keer is dat een Chileens collectief dat een voorstelling speelt over gender en identiteit.

ROOT wordt mede mogelijk gemaakt door Prisma.

Still uit *Spectrum*, Charlotte van Winden, 2021

Still uit *Spectrum*, Charlotte van Winden, 2021

2.4 Nabij

In oktober 2021 start de voorbereiding van Theaterroute Nabij. Nabij wordt gerealiseerd door Studio Assisië in samenwerking met EELT Theatercollectief en Speels Collectief. Samen organiseren de partijen een wandeling langs vier locaties op het landpark. Op elke locatie vindt een theatervoorstelling plaats. Nabij gaat plaatsvinden op 14 en 15 mei 2022.

Nabij heeft ten doel inwoners van het landpark en uit de omliggende dorpen dichterbij elkaar te brengen. Daartoe is vanaf oktober een uitgebreid participatietraject opgestart. EELT is met een mobiele filmstudio de omgeving ingetrokken en heeft verhalen over het landpark opgetekend. Tegelijkertijd worden mensen zowel op het landpark als in de omgeving uitgenodigd deel te nemen aan Nabij en mee te spelen in een van de theatervoorstellingen. Via de basisschool en de bewonerscoöperatie in Biezenmortel, culturele verenigingen in Udenhout en andere knooppunten worden nieuwe contacten gelegd.

De voorstellingen van EELT Theatercollectief en Speels Collectief komen in uitwisseling met bewoners tot stand. Zowel bewoners van het landpark als uit de omgeving spelen hierin mee. Anderen zijn tijdens het weekend als vrijwilliger actief. De andere twee voorstellingen worden verzorgd door performancecollectief de Zwermers en circustheatergroep Fabuloka.

Nabij wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds voor Cultuurparticipatie, Vriendenloterij Fonds, Buurtcultuurfonds Noord-Brabant, Art-Fact en Prisma.

Repetitie EELT Theatercollectief

Repetitie Speels Collectief

2.5 Zwermers

Sinds 2020 wonen de leden van performancecollectief Zwermers op Landpark Assisië. In de voormalige manege bouwen zij hun tiny houses. Hiermee willen zij, op het moment dat deze gereed zijn, een aantal jaar op het landpark blijven wonen. In 2021 ontwikkelen de Zwermers de eerste ideeën voor artistieke activiteiten op het terrein. Tijdens de Prisma Zomerweken in augustus realiseren zij een eerste interventie. Dancemuziek vormt een open uitnodiging voor bewoners en andere aanwezigen elkaar beter te leren kennen en samen plezier te hebben. Daarnaast worden zij als een van de gastspelers betrokken bij de realisatie van Nabij. In 2022 staan er weer nieuwe activiteiten op stapel.

2.6 Onderwijs

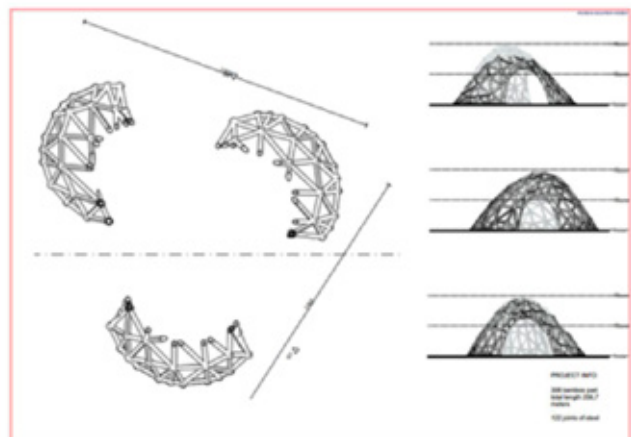
In 2021 hebben de contacten met de Design Academy in Eindhoven en de Fontys kunst- en architectuuropleidingen een vervolg gekregen.

Parallel aan Common Ground hebben derdejaarsstudenten van de Fontys Master of Architecture and Urbanism (MAU) architectonische concepten ontwikkeld voor het landpark. Zij hebben daarvoor veel tijd op het terrein doorgebracht en de mensen die er wonen en werken goed leren kennen. De resultaten worden gedeeld tijdens de Landschapstriënnale. Docent Jan van Hoof neemt deel aan een paneldiscussie als onderdeel van het living lab Helend Landschap.

Een tweede groep studenten van de MAU werkt in het kader van Common Ground binnen de Fabrication Studio een ontwerp uit voor een open constructie uit modulaire bamboe elementen en metalen verbindingen. Onderdeel van de opdracht is het ontwerp ook werkelijk uit te voeren. Vanwege de beperkingen als gevolg van Covid-19 wordt de realisatie opgeschoven naar 2021. Helaas blijken veel studenten tegen die tijd op stage te zijn en blijft het bij het ontwerp.

Visualisatie en ontwerp studenten Fabrication Studio, Fontys MAU

In september en oktober werken studenten van de Master Kunsteducatie van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) in Tilburg aan een opdracht van zes weken. Zij ontwikkelen onder leiding van docent Jan Staes in kleine groepen concepten die Landpark Assisië structureel kunnen verbinden aan een van de opleidingen aan de FHK. De uitkomsten bieden goede mogelijkheden om deze te realiseren. In 2022 worden de gesprekken hierover vervolgd.

Studenten van de Design Academy starten in september aan een onderzoekstraject van vijf maanden. Onder leiding van docent en ontwerper Ester van de Wiel leren zij het landpark en zijn omgeving intensief kennen. Vervolgens gaan zij op zoek naar concepten die de verbinding tussen park en omgeving kunnen versterken én een impuls geven aan de werkgelegenheid op Landpark Assisië. Eind november vindt de tussentijdse presentatie plaats. Kort daarna moet de werkwijze worden aangepast vanwege Covid-19-beperkingen. De eindpresentatie, voorzien voor december, wordt verschoven naar januari 2022. Dit samenwerkingstraject wordt door Studio Assisië, Prisma en de Design Academy als pilot voor structurele samenwerking opgevat. In 2022 volgt de evaluatie.

De activiteiten van Speels Collectief bieden veel aanknopingspunten voor samenwerking met de opleiding Theater aan de FHK. Studenten kunnen bijvoorbeeld stage lopen of hun afstudeervoorstelling op het landpark ontwikkelen. In november vindt er een gesprek plaats tussen Speels Collectief, Studio Assisië en de FHK om deze mogelijkheden te gaan benutten.

3 | Samenwerking

3.1 Prisma

Studio Assisië werkt in de programmering intensief samen met Prisma, de zorgorganisatie die actief is op en tevens eigenaar is van Landpark Assisië. De danstheaterlessen van Speels Collectief zijn toegankelijk voor cliënten van Prisma. Common Ground is mede door Prisma geïnitieerd. Studio Klarenbeek & Dros en Neeltje ten Westenend ontwikkelen hun projecten in samenspraak met zowel bewoners van het landpark als medewerkers van Prisma. En ook kunstenaars van ROOT en studenten van de kunst- en designopleidingen zoeken veelvuldig contact.

Andersom sluit Studio Assisië aan bij activiteiten die door Prisma zijn geïnitieerd. In 2021 vinden ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaats met o.a. Gemeente Tilburg en Provincie Noord-Brabant. Een delegatie van Gedeputeerde Staten bezoekt in april het landpark en leert de ontwikkelingen op het terrein van dichtbij kennen. In mei bezoekt wethouder Marcelle Hendrickx het landpark. Beide bezoeken leveren een waardevolle uitwisseling op. In augustus organiseert Prisma de Prisma Zomerweken. Hieraan levert Studio Assisië een bijdrage in de programmering.

Om ervoor te zorgen dat de activiteiten en ambities van Studio Assisië en Prisma synchroon blijven lopen, vindt een à twee maal per jaar bestuurlijk overleg plaats.

3.2 Ateliers Tilburg

In 2020 legt Studio Assisië contact met Ateliers Tilburg. Een eerste kennismaking levert veel ideeën voor samenwerking op. In 2021 wordt Prisma betrokken. Studio Assisië, Prisma en Ateliers Tilburg bereiden een intentieverklaring voor om in 2022 structurele samenwerking op Landpark Assisië te gaan onderzoeken.

4 | Bestuur en organisatie

4.1 Bestuur

Het bestuur van Studio Assisië komt vijf à zes maal per jaar bijeen. In 2021 vinden enkele wisselingen plaats. Voorzitter Claudia Linders staat haar functie af en wordt vervangen door Heidi Buijtels. De in 2020 afgetreden penningmeester Eric Japenga wordt vervangen door Erik Gostelie. Hij neemt tevens de rol van secretaris op zich. Om de expertise in het bestuur te verbreden worden bovendien twee aanvullende leden welkom geheten: Giel Janssens en Bert van Helvoirt. Daarmee bestaat het bestuur uit vijf leden:

- **Heidi Buijtels**, voorzitter. Heidi is als kwartiermaker, procesbegeleider en gespreksleider actief onder de naam Bureau Stroomkracht.
- **Erik Gostelie**, penningmeester en secretaris. Erik is werkzaam geweest als (financieel) adviseur, manager en bestuurder in verschillende sectoren.
- **Jur van der Lecq**, algemeen bestuurslid. Jur is werkzaam geweest als sectorleider Theater bij Fontys Hogeschool voor de Kunsten en actief als acteur, regisseur en in internationale community artprojecten.
- **Giel Janssens**, algemeen bestuurslid. Giel is actief als advocaat en mediator.
- **Bert van Helvoirt**, algemeen bestuurslid. Bert is algemeen directeur van Van Helvoirt Groenprojecten en SHFT.

Het rooster van aan- en afteden ziet er als volgt uit:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jur van der Lecq	Aangetreden				Einde 1 ^e termijn		
Heidi Buijtels			Aangetreden				Einde 1 ^e termijn
Erik Gostelie			Aangetreden				Einde 1 ^e termijn
Bert van Helvoirt			Aangetreden				Einde 1 ^e termijn
Giel Janssens			Aangetreden				Einde 1 ^e termijn

Aftredende bestuursleden zijn onbeperkt hernoembaar.

Er bestaat geen bestuurlijke relatie tussen Studio Assisië en Prisma. Beide organisaties werken als gelijkwaardig samenwerkingspartners aan de ontwikkeling van Landpark Assisië.

4.2 Team

In 2021 vervult Saskia van de Wiel de rol van algemeen directeur en is zij belast met de coördinerende taken, fondsenwerving en externe contacten. Zij leidt het project Common Ground en voert het projectmanagement van Nabij. Als communicatiemedewerker is Moniek Simons betrokken. Zij draagt in april haar taken over aan Anne-Marie van Gool.

De projectleiding van de overige projecten en activiteiten is in handen van samenwerkingspartners Speels Collectief, ROOT, Zwermers en EELT Theatercollectief.

5 | Media

In 2021 hebben de activiteiten van Studio Assisië op verschillende manieren geleid tot publiciteit. Met name de activiteiten in het kader van Common Ground zijn goed opgepikt door de pers. In januari verschijnt er een paginagroot artikel over het project van Lobke Meekes in het Brabants Dagblad. Ten tijde van de Landschapstriënnale wordt de audiotour in diverse bladen aangekondigd. Online worden de persberichten door samenwerkingspartners gedeeld in blogs, nieuwsbrieven en op websites. Zo zijn we te vinden via de Landschapstriënnale, Kunstloc Brabant, VVV Tilburg en Van Gogh National Park.

Via onze eigen kanalen hebben we onze activiteiten gedeeld via de nieuwsbrief, website en social media. Onze achterban is in 2021 aanzienlijk gegroeid.

Eind 2021 verschijnt het boek Over Assisië, uitgegeven door Erfgoedcentrum 't Schoor. In deze publicatie is ook aandacht voor de rol van Studio Assisië op het landpark.

Kunst in het landschap, audiowandeling door Assisië

Om een verbinding te maken tussen kunst en landschapsinrichting zijn kunstenaars op Landpark Assisië in Biezenmortel aan de slag met verschillende projecten. De kunstenaars zijn nog bezig, maar een audiotour geeft alvast een voorproefje.

BIEZENMORTEL – De kunstenaars Lobke Meekes, Eric Klarenbeek, Maartje Dros, Neeltje ten Westenberg en kunstcollectief Observatorium werken samen binnen het project Common Ground. Lobke Meekes stelt in haar project 'Eenwoud' bomen centraal. Eric Klarenbeek en Maartje Dros hebben gekozen voor het thema 'mos' en Neeltje ten Westenberg onderzoekt hoe we door het gebied kunnen bewegen. Observatorium richt zich met hun 'Grondwaterbank' op het thema water. De samenwerking is ontstaan uit een samenwerking tussen kunststichting Studio Assisië, zorgorganisatie Prisma en de groenondernemers van Greenport Midden-Brabant. Vanuit de overtuiging dat kunstenaars en ontwerpers bijdragen aan innovatie en nieuwe toekomstscenario's zijn zij op zoek gegaan naar cross-overs tussen kunst en landschapsinrichting. Sinds eind april krijgen bezoekers van het landpark een voorproefje via een audiowandeling op locatie. De route leidt naar onontdekte plekken van het terrein en moet de verbinding prikkelen. Over de rijkdom die Landpark Assisië herbergt en daar in de toekomst nog meer gebruik van gemaakt kan worden. Landpark Assisië is de groene schakel tussen Het Groene Woud en de Loonse en Drunense Duinen en ligt pal tegen raatuingsgebied de Leemkullen. Om de ecologische hoofdstructuur te versterken gaat een groene strook van 9 hectare komend jaar op de schop. Hier verschijnt een Natuurpark: een mix van bosgebied, open grasland en waterpartijen. De vier kunstprojecten zijn momenteel volop in ontwikkeling. Om het publiek hier alvast deelgenoot van te maken en te laten ervaren hoe het landpark zich de komende tijd zal transformeren, hebben gelidkunstenaars en podcastmakers Willem Sjoerd van Vliet en Stijn Verhoef een audiowandeling ontwikkeld. Die wandeling is als podcast te beluisteren via www.studio-assisie.nl/audiowandeling.

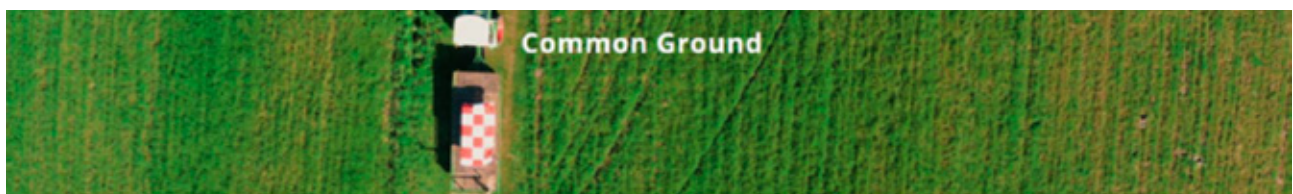

Met het scannen van deze QR-code kun je de wandeling vanaf herrecapunt Lokaal 12 gaan lopen. Foto: Jostijn Ligvoet

Meer weten over de audiowandeling, Studio Assisië of Common Ground? Kijk op de [website www.studioassisie.nl](http://www.studioassisie.nl)

↑ Artikel in *Stadsnieuws*, 4 april 2021

↓ Een van de vermeldingen op landschapstriennale.nl

donderdag 22 april 2021 Audiouroute Landpark Assisië (gehele maand april)

Binnen Common Ground werken vier kunstenaars en ontwerpers aan landschappelijke ingrepen die gelanceerd worden in het Natuurpark. Lobke Meekes stelt in haar project 'Eenwoud' bomen centraal, Observatorium richt zich met hun Grondwaterbank op het thema water. Eric Klarenbeek en Maartje Dros hebben gekozen voor het thema mos en Neeltje ten Westenberg onderzoekt hoe we door het gebied kunnen bewegen.

Podcast

De vier kunstprojecten zijn volop in ontwikkeling. Om het publiek hier alvast deelgenoot van te maken en te laten ervaren hoe het landpark zich de komende tijd zal transformeren, hebben gelidkunstenaars en podcastmakers Willem Sjoerd van Vliet en Stijn Verhoef een audiowandeling ontwikkeld. Vanaf 7 april is deze als podcast via een link op de eigen telefoon te beluisteren. De audiotour neemt de bezoekers mee en laat ze het landschap met andere ogen bekijken.

[Meer informatie](#)

KUNSTPROJECT EENWOND

Bomen die
'n **verhaal**
vertellen

Is er een boom die **een speciale betekenis** voor u heeft? Kunstenaar Lobke Meekes is er naar op zoek voor project *Eenwoud* op landpark Assisië in Biezenmortel. Doel: een bos van bomen met een verhaal.

Gerrit van den Hoven
Biezenmortel

In de achtertuin van het Rooi Harten klooster in Tilburg staan dicht bijeen drie monumentale oude beuken. Vermoedelijk zijn ze rond 1890 geplant. De missionarissen die ze plantten, zijn allang overleden, maar de bomen staan er nog. Voor indier Geert aanleiding om de bomen voor te dragen voor *Eenwoud*, een project dat kunstenaar Lobke Meekes uitvoert op het landpark in Biezenmortel. „Misschien hebben de bomen onderling een kameraadschap ontwikkeld, dat weten we niet. Het zou mooi zijn als de nazaten van deze drie bomen een plek krijgen op het park”, zegt Geert op een promotiefilmje van *Eenwoud*.

Latere generaties

Meekes, kunstenaar uit het Gelderse Harfsen, is namens het kunstproject *Common Ground* een van de vier kunstenaars die uitgekozen zijn om een project uit te voeren. Meekes wil op een terrein van een hectare op Assisië straks nazaten van bomen planten die door mensen zijn aangedragen. „Dat kunnen bomen zijn die mensen mooi of belangrijk vinden, maar ook bomen waar ze een bepaalde binding mee hebben. Het plan is om zaden of stekjes van die bomen te nemen en die weer te laten uitgroeien tot sterke bomen voor latere generaties”, zegt Meekes. „Ze groeien samen op, vertakken zich en vormen een geheel: *Eenwoud*.”

Daarvoor heeft Meekes een platform opgezet waarop mensen ondersteund door een korte tekst en een foto een boom kunnen voordragen die ze graag in het bos op Assisië terug zouden willen zien. Tot nu toe zijn er dertig bomen gemeld. Van drie voorgedragen bomen liet Meekes een filmje maken: naast het trio beuken in Tilburg is er ook een filmje van een enorme, 500 jaar oude Kroezeboom die staat in Fleringen ten zuiden van Tubbergen. De boom werd voorgedragen door Sabine die speciale herinneringen bewaard aan uitstapjes met haar vader, een kunstenaar die de boom ook op het doek vastlegde. En Han uit Breda koos voor een solitaire eik uit het Cadettenbos bij Breda waar hij speciale

jeugdherinneringen bij heeft. „Het kan en mag van alles zijn”, zegt Meekes. Uiteindelijk hoopt ze een paar honderd bomen met een verhaal te kunnen kweken.

Groter systeem

Ze is er zich van bewust dat het een project met een uitzonderlijke lengte is. Eer de bomen een beetje zijn gegroeid, ben je tientallen jaren verder. Maar dat vindt ze geen probleem. „We lijken als mensen steeds verder af te komen staan van de natuur. De achterliggende gedachte is dat we als mensen deel uitmaken van een veel groter systeem. Mensen en bomen hebben elkaar nodig om te overleven. Zo kun je mensen daar deelgenoot van maken.”

Meekes is geen bommedeskundige maar heeft zich wel grondig in het onderwerp verdiept. Voor een project met landschapskunst in Venlo verdiepte ze zich in het lot van de zomereik die door verlaagde waterstand en verzuring van de bodem in de problemen is gekomen. Ze ontwikkelde een plan om een soort van beschermd reservaat voor de noodlijdende eik te ontwikkelen. Door kennis van wetenschappers en andere deskundigen te bundelen en te vergroten zou de oorzaak van de eikensterfte kunnen worden opgespoord en bestreden. Het project bleef steken in de ontwikkelfase, maar zette Meekes uiteindelijk op het spoor van *Eenwoud*.

Landschapspark

Toen organisator Studio Assisië kunstenaars vroeg om ideeën voor het landschapspark, schreef ze haar voorstel voor een woud vol betekenisvolle bomen. Anderhalf jaar geleden presenteerde ze haar bomenplan in een imposante bomenkruis in de tuin van het klooster. Bij die eerste presentatie waren er zes kunstenaars die plannen presenteerden waarvan er vier hun voorstellen mochten uitvoeren. Naast Meekes zijn dat Observatorium uit Rotterdam dat een ontmoetingsplaats wil maken, ontwerpersduo Maartje Dros en Eric Klarenbeek die een moswerkplaats inrichten en Neeltje ten Westenend, die onderzoek doet naar routes en routines op Assisië.

▲ Lobke Meekes licht haar bomenproject toe op landpark Assisië in Biezenmortel.

FOTO: JOOST LINDLOFF/VOET

“We maken deel uit van een veel groter systeem”

– Lobke Meekes

Meekes ontwikkelde haar voorstel mede geïnspireerd door de vroegere functie van het klooster. Al ruim honderd jaar terug begonnen de Broeders Penitenten met een initiatief mensen met een verstandelijke beperking een beschermde omgeving te bieden. Nog altijd wordt zorg verleend op Assisië. „Je ziet hier ook dat de broeders niet alleen goed voor de mensen zorgden, maar ook voor de natuur.” Meekes hoopt met haar project dat deelnemers die bomen aandrigen zich ook medeverantwoordelijk voelen voor het project. „Bomen moeten verzorgd worden, het zou mooi zijn als mensen actief deelnemen en hun boom verzorgen en bezoeken.”

Inspiratie

In 2006 studeerde Meekes af aan de kunstacademie ArtEZ in Zwolle. Ze laat zich inspireren door maatschappelijke vraagstukken en landschap-

pen. Voor haar kunstprojecten werkt ze veelal met groepen mensen. Op *Vleisfestival*, een kleinschalig pop-up festival in 2019 in Deventer, liet ze bezoekers vanuit de vraag hoeveel ze van zichzelf wilden laten zien, een bijzondere selfie maken van hun eigen vlees; littekens, vetrollen etc. Die selfie diende als toegangsbewijs voor het festival.

Modder

Op *Modder Earth* (2019) liet ze bezoekers letterlijk met de voeten in Overijsselse modder zitten, een reactie op één van de vier toekomstscenario's voor Overijssel in 2050. Meekes was ook enkele keren op Theaterfestival Boulevard in Den Bosch. Zo maakte ze in 2007 *Dinner at Boulevard*, een uitpakken melk en sinaasappelsap opgetrokken bouwwerk waar bezoekers met door hen zelf gemaakt bestek een maaltijd konden gebruiken.

■ lobkemeekes.nl/eenwoud

6 | Financiën

Voor de uitvoering van activiteiten was Studio Assisië in 2021 grotendeels afhankelijk van fondsen en subsidiegevers. Samen brachten zij zo'n 75% van de begroting op. Nabij werd mogelijk met steun van Fonds voor Cultuurparticipatie, Vriendenloterij Fonds, Buurtcultuurfonds Noord-Brabant en Art-Fact. Common Ground werd uitgevoerd dankzij de Impulsgelden van Provincie Noord-Brabant, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, BNG Cultuurfonds en Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant.

De overige 25% bestond uit andere inkomsten. Prisma en Greenport Midden-Brabant droegen als mede-initiatiefnemers financieel bij aan Common Ground. ROOT verkreeg inkomsten uit de verhuur van ruimtes en van entree. Prisma steunde dit initiatief bovendien in natura. Ook aan alle andere projecten heeft Prisma met inzet van ruimtes, faciliteiten en personeel bijgedragen. Met Speels Collectief is in 2021 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Zij voeren hun activiteiten onder hun eigen stichting uit; Studio Assisië biedt tegen vergoeding o.a. fondsenwerving en communicatie.

In 2020 bedroeg de omzet circa 70.000 euro. Circa 50.000 euro is gereserveerd voor uitvoering van de activiteiten in 2022. Zie voor meer informatie de Jaarrekening 2021.

Studio Assisië wil de komende jaren haar afhankelijkheid van fondsen en subsidiegevers verkleinen en tot een sterkere mix in de financiering komen. Daartoe wordt in 2022 een plan van aanpak uitgewerkt.